

BLACK-OUT Noodplan: wellicht ook verbod op wassen en strijken bij dreigende stroomschaarste

België leeft tussen 'aan' of 'uit'

België is in de ban van een eventuele stroomdip. Het land leeft tussen hoop en vrees, tussen 'aan' of 'uit'. Door een structureel tekort aan eigen stroomopwekking, dreigen deze winter letterlijk donkere dagen.

door **Frans Dreissen**

Het noodplan van de regering maakt de tongen los, nog voordat de maatregelen concreet zijn uitgewerkt en officieel gepresenteerd. Met slogans als 'zet uw koelkast op dieet', 'laat je oven eens stoomafblazen' en 'word de koningin van het eenpansgerecht' draait de campagne 'energiezuinigheid' weliswaar op volle toeren, maar komt de communicatie vanuit Brussel ook ietwat knullig en betutte-

lend over. Achter de schermen wordt niettemin serieus gewerkt aan een noodplan. Een pakket aan maatregelen in geval van dreigende elektriciteitsschaarste. Zoals een verbod om straat- en kerstverlichting aan te laten in de kritieke periode tussen vijf en acht uur 's avonds. Mogelijk zullen tijdens crisismomenten ook wassen en strijken in de ban worden gedaan. Daarnaast moeten bedrijven alle niet-functionele verlichting doven: neon-reclames, etalages, kerstdecoratie. Niet dat er meteen overal controleurs op af worden gestuurd om boetes uit te delen, zo zeggen de ministers. „Bevolking, overheden en bedrijven zullen eerst geprikkeld worden om zuinig om te springen met energie. Het basisprincipe is steeds solidariteit: een energiebesparing van de een kan een stroompanne bij de ander voorkomen.”

Volgens netbeheerder Elia is het risico op stroomschaarste de komende twee weken het grootst, net als tijdens de eerste week van januari. De geringe kans op strenge vries-

kou zou echter al een mooie opsteker kunnen zijn. 'Bij een gewone winter blijft alles onder controle', zo blijkt uit het rapport van Elia. Om iedereen te informeren over het moment waarop het stroomverbruik moet worden geminderd, wordt in weerberichten op radio en tv een indicator weergegeven. Die kan een week vooruitkijken. Kleurt de indicator oranje of rood, dan worden nieuwe wettelijk maatregelen (verboden) van kracht. Burgemeester Creemers van Maaseik heeft al een gemeentelijk noodplan klaar. „Maar of we dat ooit nodig zullen hebben? En stel dat zich een black-out voordoet, dan zijn we zeventien dagen vooraf gewaarschuwd. De maatregelen zullen vooral voor winkeliers gevolgen hebben.”

▲ **Bij een gewone winter blijft alles onder controle, blijkt uit een rapport van netbeheerder Elia.**

Volgens consultancybureau Zero Emission Solutions kan het doven van de straatverlichting daadwerkelijk effectief zijn. „Dat levert een energiebesparing van 255 megawatt op. Voor etalageverlichting gaat het om 450 megawatt. De impact van neonverlichting en kerstdecoratie is 'beperkt'. Het voordeel van een strijkverbod valt moeilijker te becijferen. Alles samen gaat het om een besparing van 800 megawatt. Ter vergelijking: een kerncentrale levert dik 1000 megawatt.”

Volgens energiedeskundige André Jurtes, ex-topman van Essent, is België het best voorbereide land van West-Europa. „Er is een afschakelplan, de overheid heeft een goeie campagne opgezet en de gemeenten beginnen ook initiatieven te nemen.”

Uit een enquête (meerdere antwoorden mogelijk) blijkt dat Belgen bij stroomuitval vooral vrezten voor kou lijden (48 procent), tekort aan warm water (31 procent), niet kunnen koken (30 procent) en inbraken (25 procent).